

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

28 januari 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, LANDBOUW, WERKGELEGENHEID EN TOERISME

Vraag om uitleg van de heer Jacky Maes tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het plattelandsbeleid

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de Europese subsidiëring van het plattelandsbeleid

Vraag om uitleg van mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over Vlaamse initiatieven in verband met de structurele crisis in de braadkippensector

Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme

Dinsdag 28 januari 2003

WAARNEMEND VOORZITTER : De heer Jef Van Looy

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 15 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Jacky Maes tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het plattelandsbeleid

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Maes tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het plattelandsbeleid.

De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik denk dat we allemaal achter een voldragen plattelandsbeleid staan. In het programma voor plattelandsontwikkeling voor de periode 2000-2006 in toepassing van de Europese verordening 1257 worden talrijke principes en doelstellingen naar voren geschoven, met onder andere maatregelen die moeten worden genomen in het kader van het hoefvetoerisme en meer algemeen inzake het plattelandstoerisme.

Mevrouw de minister, we begrijpen ook zeer goed dat u een stevige onderbouw wenst van het Vlaams plattelandsbeleid. Toch heb ik even geslikt toen ik vernam dat de Stichting Plattelandsbeleid een betaalde opdracht toegeschoven zou krijgen om het Vlaams plattelandsbeleid te adviseren als denktank. Iedereen kent de Stichting Plattelandsbeleid. Ze is opgericht vanuit de Boerenbond. Ze heeft lang geopereerd vanuit de Minderbroedersstraat. Ik twijfel zeker niet aan de competentie van de mensen van deze stichting. Wel heb ik zware bedenkingen bij de mogelijk eenzijdige visie op een item van algemeen belang, namelijk het plattelandsbeleid.

Mevrouw de minister, wij steunen verder uw initiatief om een stevige onderbouw te creëren voor dat Vlaams plattelandsbeleid. We betreuren echter de afwezigheid van bijvoorbeeld de natuur- en milieubewegingen, de regionale landschappen, het Vlaams Agrarisch Centrum, het ABS, de sector cultuurhistorie en andere relevante administraties. Bij mijn weten is enkel de ALT hiervoor in aanmerking genomen.

Om het geheel enigszins te verdiepen heeft men nu de VVSG en de VVP erbij genomen. We zijn echter nog altijd niet echt gelukkig met de huidige gang van zaken. We blijven de stevige onderbouw van het plattelandsbeleid steunen, maar toch hebben we enkele vragen.

Mevrouw de minister, op welke manier wilt u de onderbouw voor het plattelandsbeleid verstevigen buiten de Stichting Plattelandsbeleid ? Wat is de opdracht van de Stichting Plattelandsbeleid ? Welk bedrag wordt hun uitbetaald ? De andere actoren die ik heb opgenoemd, kunnen eveneens bijdragen tot een stevige onderbouw. Bent u van plan om die actoren aan te spreken om hun een rol toe te bedenken bij de ontwikkeling van het plattelandsbeleid ?

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer Maes, bij het lezen van uw voorbereidende tekst was ik enigszins verrast over uw vraag. Bij mijn weten is de Stichting Plattelandsbeleid een VZW. Mijn vraag is dan in welke mate de overheid tussenbeide moet komen bij de samenstelling van dergelijke VZW's.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, collega's, momenteel wordt de laatste hand gelegd aan een beleidsnota over het geïntegreerd plattelandsbeleid, wat geen gemakkelijke zaak is. Het is de bedoeling dat de hele Vlaamse regering zich in deze

Dua

beleidsnota engageert. Een geïntegreerd plattelandsbeleid is immers een beleidsdomeinoverschrijdend gegeven. Deze beleidsnota zal uiteraard ook aan het parlement worden voorgelegd.

In deze eerste beleidsnota of conceptnota worden naast de inhoudelijke krachtlijnen ook de prioritaire actiepunten opgesomd en wordt vooral aan de provincies een zeer belangrijke rol toevertrouwd omwille van hun rechtstreekse betrokkenheid bij het globale gebiedsgerichte beleid. De uitbouw van deze samenwerking zal worden vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst tussen het Vlaams Gewest en de provincies. Het is de Vlaamse Landmaatschappij die is aangewezen als coördinerende instantie voor het plattelandsbeleid, met dien verstande dat alle andere administraties daar uiteraard ook nauw bij betrokken zijn.

Enige tijd geleden heb ik een vertegenwoordiging van de Stichting Plattelandsbeleid bij mij ontvangen. Het enige wat ik hun heb gevraagd, is dat ze een inhoudelijke insteek zouden geven op de voorbereidende teksten van de beleidsnota. Bij mijn weten is dit in Vlaanderen immers de enige vereniging die zich echt alleen bezighoudt met het plattelandsbeleid. Daarvoor werden geen vergoedingen uitbetaald. Het was dus gewoon een inhoudelijke insteek om tot een goed uitgebalanceerde beleidsnota te komen.

Die beleidsnota is sowieso maar een startpunt. Na aanvaarding door de Vlaamse regering kan deze beleidsnota verder worden verfijnd en inhoudelijk worden uitgediept. In voortdurend overleg met de betrokken Vlaamse administraties kunnen we dan nagaan hoe dit in de praktijk kan worden geïmplementeerd.

Ik heb gesuggereerd dat het misschien nuttig zou zijn om in de nabije toekomst een studieopdracht uit te schrijven om effectief de krachtlijnen van de beleidsnota te concretiseren. Als voor die optie wordt gekozen, zal er een officiële opdracht worden uitgeschreven en dan zal ook de Stichting Plattelandsbeleid kunnen meedingen bij deze offerte zoals elke andere organisatie dat kan. Indien dit gebeurt, zal dus de normale procedure gevolgd worden. Ik kan dus zeker niet vooraf bepalen welke vereniging als meest geschikte naar voren zal komen.

Ik wil wel nog de volgende opmerking maken. Het is in ieder geval niet evident om binnen het be-

staande personeelsbestand van de Vlaamse administraties voldoende mensen vrij te stellen om dit plattelandsbeleid uit te bouwen.

Op welke manier zullen actoren bij het plattelandsbeleid worden betrokken? Het klopt dat de Stichting Plattelandsbeleid een VZW is die in de jaren zeventig is gegroeid vanuit de toenmalige Nationale Landmaatschappij, de Landelijke Beweging van de Belgische Boerenbond en het Maatschappelijk Opbouwwerk. Ook in een periode van een beperkte maatschappelijke en politieke aandacht vanuit het beleid heeft de Stichting Plattelandsbeleid toch getracht in het kader van het plattelandsbeleid in de brede betekenis van het woord zinvol werk te leveren en aandacht te vragen van het beleid voor het aspect plattelandsbeleid.

Ondertussen is deze stichting mee geëvolueerd met de maatschappelijke veranderingen. In die zin werd de stichting uitgebreid naar de VVSG, de VVP, de academische wereld en de regionale landschappen. In ieder geval is het mijn uitdrukkelijke bedoeling dat alle actoren die een rol kunnen spelen in het plattelandsbeleid, nauw bij het beleid worden betrokken. Het is zeker niet de bedoeling om het plattelandsbeleid te reduceren tot een landbouwbeleid.

Zowel op Vlaams niveau als op provinciaal niveau zijn de bestaande adviesorganen de geëigende kanalen om een minister te adviseren. Ook nu, op het moment dat we ons POP-programma hebben ingediend, vragen we advies aan de MINA-raad en de SERV. Ook in de toekomst zal dat op die manier gebeuren. Dit neemt echter niet weg dat we ook de verschillende landbouworganisaties, de regionale landschappen en andere actoren mee bij de werkzaamheden kunnen betrekken wanneer er consultatierondes zijn.

Een mogelijke optie is om in een latere fase een adviesorgaan – of adviesinstantie – plattelandsbeleid te installeren. Dit houd ik echter voor de zeer lange termijn. De Vlaamse regering is nu immers net bezig een zekere logica te brengen in de adviesraden, waarbij er ook naar wordt gestreefd om het aantal te verminderen. In die zin denk ik niet dat dit voor de nabije toekomst is, maar misschien moeten we voor de verdere toekomst toch nadenken over een manier om al die actoren bij elkaar te krijgen opdat ze advies kunnen geven aan de Vlaamse overheid.

De voorzitter : De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het stelt me wel enigszins gerust. Op zich hebben we er niets tegen dat de Stichting Plattelandsbeleid een adviserende rol toebedeeld krijgt. We vinden echter dat dit niet alleen naar hen kan gaan. Voor het plattelandsbeleid zou het goed zijn dat zo veel mogelijk verschillende actoren vanuit de verschillende invalshoeken hun advies naar voren kunnen brengen. Op die manier kan die onderbouw zo goed mogelijk versterkt worden. Het stelt me gerust dat u dat ook zo naar voren brengt.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de Europese subsidiëring van het plattelandsbeleid

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Meyer tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de Europese subsidiëring van het plattelandsbeleid.

De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, voor een tweede maal dreigde het mis te lopen met de Europese subsidiëring van de Vlaamse plattelandsprojecten. Vorig jaar kreeg Vlaanderen een boete van 3.255.000 euro. Uiteraard zal het dit jaar niet zo'n vaart lopen. Het globale aandeel dat wordt besteed aan het integraal plattelandsbeleid is immers dermate klein in vergelijking met het geheel van de subsidiëringsgelden voor het plattelandsbeleid dat we steeds de norm van 75 percent zullen bereiken. Dit neemt echter niet weg dat we elke euro die we van de Europese Gemeenschap kunnen ontvangen, optimaal moeten benutten.

Tijdens de maand juli ontvingen gemeenten en verenigingen een oproep van de provincies om projecten in te dienen voor 15 september 2002. De bestendige deputatie beslist na advies van de werkgroep plattelandsbeleid of het project in aanmerking komt voor subsidiëring, met een prioriteitsbepaling die ze moesten aanbrenge. Uiteindelijk beslist de administratie en/of het kabinet op basis van de provinciale voorstellen. De projecten lopen gelijk met het Europese begrotingsjaar, namelijk van 15 oktober tot 15 oktober het volgende jaar.

Door de administratie werd meegedeeld dat de minister half december zou beslissen. Dit is trouwens ook noodzakelijk daar uitsluitend facturen in aanmerking komen voor subsidiëring van activiteiten die voor 15 oktober uitgevoerd worden. Voor sommige projecten moeten nog ontwerpers worden aangesteld door de gemeenten of verenigingen, eventueel aanbesteed, uitgevoerd en daarna gefactureerd worden.

Dat is zeker en vast het geval voor die projecten die geen doorgang zouden vinden mocht er geen medefinanciering zijn van de Europese Gemeenschap. Voor de projecten die gemeenten sowieso uitvoeren en waar ze deze opportuniteit extra bij krijgen, speelt dit minder een rol. Voor die projecten die men specifiek doet omwille van deze subsidiëring, is het echter van uitermate groot belang dat men vrij snel kennis krijgt van het al of niet medesubsidiëren door andere overheden.

Ruim 3 maanden van het begrotingsjaar zijn voorbij. De minister had nog steeds niet beslist op 15 januari 2003. Ik zeg dit zo omdat ik vernomen heb dat – toevallig of niet : mogelijk heeft mijn vraagstelling ertoe bijgedragen – vanmorgen de provincies een schrijven ontvangen hebben van de minister, waarin staat welke projecten wel aanvaard zijn. Oorspronkelijk was het beloofd voor 15 december. Ik constateer dat op 28 januari, ongeveer 12 dagen na het indienen van deze vraag, de provincies – gelukkig maar – toch antwoord hebben gekregen. Ik hoop natuurlijk dat de provincies nu heel snel de gemeenten verwittigen, zodat die ook op de hoogte worden gesteld.

Mevrouw de minister, daarenboven blijkt plots dat privé-organisaties niet meer in aanmerking komen voor cofinanciering in het kader van het geïntegreerd plattelandsbeleid. Daar ben ik uiteraard enigszins over verrast. Ik verwijs naar de oproep die men kreeg na 1 juli. Ik verwijs specifiek naar het model voor Oost-Vlaanderen. In andere provincies kan het uiteraard een ander document geweest zijn. Hoe dan ook, in die oproep lees ik heel duidelijk bij de projectpromotoren dat naast publiekrechtelijke ook privaatrechtelijke instanties in aanmerking zouden komen. Trouwens, vorig jaar hebben sommige onder hen ook subsidies toegezegd gekregen en werden deze subsidies ook uitbetaald. Het is voor mij dan ook verrassend dat deze plots niet meer in aanmerking zouden komen.

Het zou bijzonder jammer zijn als we de Europese gelden die aan Vlaanderen toekomen, niet optimaal zouden benutten. Ik was ook verrast toen ik dit weekend bij de voorbereiding van mijn vraag

De Meyer

nog een bepaald document nakeek, zijnde het advies van 16 januari 2003 over de wijzigingen 2002 van het programmeringsdocument voor het Vlaams plattelandsontwikkelingsbeleid 2000-2006. Ik was verrast toen ik merkte dat de MINA-raad vrij streng was voor u.

Ik wil hier trouwens verwijzen naar een bericht van de heer Matthijs enige weken geleden, dat u toen weliswaar hebt proberen te relativiseren. Wat ik lees, is voor mij echter toch vrij affirmatief. Graag had ik daarover uw mening gekend.

Ik lees even voor wat men stelt vanuit de MINA-raad. Ik citeer : 'Bij het doornemen van het dossier heeft de raad vastgesteld dat de procedure voor besluitvorming ten aanzien van de voorliggende wijzigingen niet vlekkeloos is verlopen. Uit de documenten blijkt dat zowel aan de Europese Commissie als aan de Vlaamse regering werd meegedeeld dat de betreffende wijzigingen reeds eind september aan de maatschappelijke adviesraden van de Vlaamse regering zouden zijn voorgelegd.'

Iets verder lees ik : 'Zoals eerder reeds meegedeeld in een brief aan de minister, ziet de raad dit aan als een ernstige procedurele onregelmatigheid in de besluitvorming terzake. De raad vraagt om bij de verdere uitwerking van het plattelandsbeleid en bij de toekomstige bijstellingen en aanpassingen de maatschappelijke inbreng beter te garanderen en te bewaken.' Nog iets verder staat er : 'Wij zijn nooit om een formeel advies gevraagd.' Mevrouw de minister, graag had ik ook daar uw mening over gekend.

Ik heb tot slot nog twee concrete vragen. Ten eerste, hoe zult u op korte termijn de toestand deblokkeren ? Ik heb er ondertussen uiteraard wel al op gewezen dat dit gelukkig reeds gebeurd is. Ik hoop dat ik daar mede mijn steentje toe heb bijgedragen. Ten tweede, in welke mate kunnen in de toekomst ook voor dit jaar privé-verenigingen wel nog in aanmerking komen voor de Europese cofinanciering ?

Mijnheer de voorzitter, één vraag is weggefallen, maar ik heb er een nieuwe aan toegevoegd.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, collega's, om te beginnen stel ik vast dat een vraag die eerder al werd gesteld door iemand anders van CD&V en die ik spijtig genoeg niet heb kunnen

beantwoorden omdat de heer Matthijs die vraag had ingetrokken, nu plots onder een andere naam terugkomt. Mijnheer De Meyer, misschien had u me een telefoontje kunnen geven. Dan had ik u het exacte antwoord kunnen geven op die vraag. Ik had namelijk heel graag op die vraag geantwoord.

Ik zal het nu wat improviserend uit mijn hoofd moeten doen. Ik vraag ook aan de voorzitter dat mij de mogelijkheid wordt geboden om eventueel daarna het antwoord enigszins bij te sturen. Op deze manier is het immers gemakkelijk om een minister voor het blok te zeggen. Ik weet ook wel dat dit niet slecht bedoeld is van de heer De Meyer. Als er één parlementslid is van wie ik weet dat hij dit zeker niet opzettelijk doet, is het wel de heer De Meyer.

Daarnaast moet ik er echter toch op wijzen dat ik mijn agenda gelukkig niet door u laat bepalen. Er zijn andere factoren die daar een rol bij spelen. Op die manier komen we dan ook vlot tot oplossingen.

Om te beginnen wil ik een aantal rechtzettingen doen. Er staan namelijk wel een aantal rare zaken in uw vraag. Het is zeker voorbarig te stellen dat het zou mislopen met de uitvoeringen en de daaraan gekoppelde Europese cofinanciering in het kader van het Vlaams programmadocument voor de plattelandsontwikkeling. Daar heerst wel enige verwarring, waar ik straks nog op terugkom.

Het plattelandsbeleid in het POP is niet hetzelfde als het POP. In uw vraag verwacht u die twee. Ik wil u een verklarende nota bezorgen zodat u een beter zicht krijgt op het Europees programma. Het is in elk geval zeer voorbarig om te stellen dat we dit voor de tweede maal zouden mislopen.

De boete waarvan sprake en waarover in het parlement reeds uitvoerig werd gesproken, slaat op het Europees begrotingsjaar 2001, van 15 oktober 2000 tot 15 oktober 2001 en had betrekking op het geheel van het programma en niet alleen op de plattelandsprojecten of de maatregelen onder paragraaf 9.3.9 van het PDPO.

De sanctie die Europa in overweging heeft genomen, is te verklaren vanuit de late goedkeuring van het PDPO in 2000. Het gevolg was dat heel wat maatregelen pas laat konden worden geïmplementeerd. Daardoor werd minder dan 75 percent van de Europese middelen benut. Ik heb toen beslist dat iedere dienst die voorstellen indient voor een globaal plattelandsbeleid, ook verantwoordelijk is voor de uitvoering ervan. Als er boetes worden opgelegd doordat bepaalde onderdelen niet werden

Dua

uitgevoerd, moet de dienst zelf naar de nodige middelen zoeken.

Dat is een zeer efficiënt middel gebleken, want de plattelandsprojecten, waarnaar wordt verwezen, zijn opgestart vanaf januari 2002, het begrotingsjaar van 15 oktober 2001 tot 15 oktober 2002. Hoewel de uitvoering laattijdig begon, werd voor deze projecten meer dan 95 percent van de beschikbare Europese middelen benut. De middelen voor 2002 voor alle maatregelen samen werden trouwens voor 90 percent besteed. Dat betekent dat de uitvoering op kruissnelheid komt.

Wat de goedkeuring betreft van de door de provincies in de tweede helft van oktober ingediende projecten voor 2003, heeft de administratie mij, na overleg met de andere betrokken diensten en de provincies begin december 2002, een voorstel van goedkeuring overgemaakt. In dezelfde maand december bleek evenwel dat er interpretatieverschillen rezen over de uitbetalingsmodaliteiten en de aard van de begunstigden in de Europese verordeningen. De administratie heeft mij toen verzocht de ondertekening van de goedkeuring uit te stellen tot er een antwoord was op de vragen. Het heeft immers geen zin projecten goed te keuren, om daarna vast te stellen dat aan de begunstigden geen Europese middelen kunnen worden uitbetaald.

Om het dossier te deblokken heb ik begin januari 2003 de projecten goedgekeurd waarvan de begunstigden als overheid kunnen worden gedefinieerd. Het is immers zeker dat daarvoor Europese middelen kunnen worden toegekend. Parallel daarmee heeft mijn kabinet op vraag van de provincies en de administratie, eind december het initiatief genomen een overleg te organiseren met de Europese Commissie en zo een antwoord te krijgen op de vragen over uitbetaling en begunstigden. Het is zeer moeilijk om met de commissie een afspraak te krijgen. Dit overleg vond uiteindelijk plaats op 23 januari 2003 in aanwezigheid van de administratie, het betaalorgaan, mijn kabinet en twee ambtenaren van de Europese Commissie van het DG Landbouw en Plattelandsontwikkeling.

Uit het overleg bleek duidelijk dat ook privé-verenigingen in aanmerking kunnen komen voor Europese steun en werd duidelijkheid geschapen over de wijze van uitbetaling van deze steun. De door de provincies en administratie gevraagde werkwijze kon rekenen op de goedkeuring van de Europese ambtenaren. Het gesprek is goed verlopen.

Op basis van de resultaten van dit overleg zal ik zo snel mogelijk de projecten goedkeuren die ik voorlopig in beraad had gehouden. Ik meen dan ook dat er momenteel geen reden is om te vrezen dat het Europese budget niet benut zal worden. De projecten zullen zo vlug mogelijk worden ondertekend.

Deze vergissing kan worden verklaard door het feit dat, vermits de MINA-raad en de SERV in het toezichtcomité zetelen en de wijziging beoordelen, daarmee aan de vereisten werd voldaan. Het is een ongelukkige formulering. Wij hebben dit zo vlug mogelijk rechtgezet. De SERV en de MINA-raad hebben hun advies meegedeeld. Wij hopen in de maand februari een definitief fiat te krijgen. Ik wacht op de juiste formulering en zal deze aan de verslaggever van de commissie meedelen. Het ging trouwens om een antwoord op een vraag van de heer Matthijs.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : De minister moest mij niet meer geruststellen over de financiële implicaties en de boetes. Ik vreesde alleen maar dat niet alle Europese middelen optimaal zouden worden aangewend. Ik zal pas echt zeker zijn als ik de afrekening zie. De projecten die de gemeenten indienden, zullen inderdaad tijdig worden uitgevoerd. Het gaat vooral over de nieuwe projecten, die pas kunnen worden voortgezet als er Europese middelen zijn.

Zelf heb ik vanuit een stad in Vlaanderen ook zo'n document ondertekend. Wij voeren de projecten niet volledig uit als wij niet zeker zijn van de Europese middelen. Wij moeten weten waar wij aan toe zijn als al voor 15 oktober een factuur nodig is.

Ik ben tevreden met het antwoord van de minister in verband met de VZW's. Het zou zeer erg zijn plots te vernemen dat ze niet langer in aanmerking komen voor steun, terwijl dat vorig jaar wel het geval was en dat in Wallonië ook mogelijk is.

Het probleem met de MINA-raad en het maatschappelijk middenveld is opgelost. Dezelfde vraag stel ik in verband met de SERV en de Vlaamse Land- en Tuinbouwraad. De vraag van de heer Matthijs betrof alleen de Vlaamse Land- en Tuinbouwraad. Ik heb begrepen dat het voor de MINA-raad in orde is, ik ga er dus van uit dat dit eveneens het geval is voor de SERV.

Minister Vera Dua : De VLTR had reeds voordien advies gegeven. De SERV heeft gezegd dit niet te willen adviseren omdat zij reeds in het toezichtco-

Dua

mité zetelen. Wij hebben het advies van de drie raden gekregen en dat is doorgestuurd naar Europa.

De heer Jos De Meyer : Dat is goed nieuws.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over Vlaamse initiatieven in verband met de structurele crisis in de braadkippensector

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Gardeyn tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over Vlaamse initiatieven in verband met de structurele crisis in de braadkippensector.

Mevrouw Gardeyn heeft het woord.

Mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, sinds vorig jaar zijn de braadkippenprijzen ineengestort en het ziet er niet naar uit dat de situatie snel zal verbeteren. Mijn bekommernis gaat vooral uit naar de familiale ondernemingen.

Ondertussen gaan ook de contractgevende bedrijven zich harder opstellen omwille van de opgestapelde verliezen en verlagen zij systematisch de contractvoorwaarden. Momenteel zijn reeds heel wat contracten niet meer kostprijsdekkend. De productieprijs in het pluimveebedrijf stijgt de laatste jaren gestaag door het invoeren van bijkomende heffingen. Dat betekent dat verschillende braadkippenbedrijven voor financiële moeilijkheden komen te staan. Tegelijk stelt men vast dat de banken weigerachtig worden om nog leningen aan pluimveebedrijven toe te staan. In de sector wordt gezocht naar maatregelen om deze malaise een halt toe te roepen. Het betreft hier immers een probleem dat de grenzen van ons land ver overschrijdt.

De oorzaak van de lage prijzen is bijvoorbeeld te vinden in de massale invoer van gezouten kipfilets uit Brazilië en Thailand. Het wegwerken van de lacune in de Europese wetgeving kan op termijn voor een vermindering van de druk op de markt

zorgen. Intussen moet echter verder werk worden gemaakt van de gelijkberechtiging van de Europees geproduceerde en de ingevoerde producten. Het kan niet dat Europa de hoogste normering hanteert voor de intern geproduceerde voedingsproducten, terwijl de markt wordt overspoeld met producten uit derde landen, waarvoor lagere normen gelden.

Ik heb dit weekend een artikel over Kom op tegen Kanker gelezen. Nergens meer dan in ons land wordt voedsel op veiligheid gescreend. Braziliaanse braadkippen moeten bijvoorbeeld eerst door een chloorbad, vooraleer zij de plas oversteken. Dat bewijst de ernst van onze eigen normen.

Mevrouw de minister, bent u op de hoogte van de crisis in de braadkippensector ? Overlegt u met de sector over de problematiek ? Kunt u samen met minister Neyts op Europees vlak initiatieven ontwikkelen, wat betreft de gelijkberechtiging van de Europees geproduceerde en ingevoerde producten ? Ziet u nog andere mogelijkheden ter ondersteuning van de sector ? Het betreft immers vooral familiale bedrijven, die iedere zekerheid voor de toekomst ontberen.

De heer Mathieu Boutsen : Ik sluit mij aan bij de vraag van mevrouw Gardeyn. Weten wij welke controles op het kippenvoedsel in Brazilië of Thailand worden uitgevoerd ? Daar geldt maar een wet, namelijk zo snel mogelijk de kippen grootbrengen en de plas oversturen.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Het probleem werd gisteren op de Europese Landbouwraprad besproken. De huidige malaise in de braadkippensector blijft immers aanslepen en was een actueel thema op het forum van de Europese landbouw. Zo werd gisteren op de raad van de ministers van Landbouw op verzoek van Italië de invoer van pluimveevlees opnieuw besproken. België heeft dit thema sinds 2001 reeds herhaalde malen aangebracht. De commissie werd tot meer spoed aangemaand. In het overleg met de landbouworganisaties werd deze problematiek ook reeds aangekaart.

Ik schets even de historiek. Door de tweede BSE-crisis van eind 2000 en het uitbreken van mond- en klauwzeer begin 2001, werd het rundvlees in zekere mate vervangen door andere vleessoorten zoals pluimveevlees. Dit heeft een zeer positieve invloed gehad op het prijsniveau van de braadkippen in 2001. Het vergelijken van de braadkippenprijzen in

Dua

2002 met die van 2001 moet dus met de nodige omzichtigheid gebeuren.

Er wordt reeds meerdere jaren een toename vastgesteld van de invoer van gezouten kipfilets. Vanaf 1995 ontdekten de invoerders dat voor de gezouten filets een lager invoerrecht gold dan voor natuurlijke filets. Het scheelt 1.000 euro per ton. De invoer van gezouten filets nam toe van 33.000 ton in 1999 tot 226.000 in 2001. Volgens recente invoercijfers zou de totale EU-invoer in 2002 gestabiliseerd zijn, in vergelijking met 2001.

Reeds in 2001 heeft België het probleem van de abnormale stijging van import van gezouten pluimveevlees uit derde landen herhaalde malen op de Europese raad van de ministers van Landbouw naar voren gebracht. De aanpassing van de douanenomenclatuur, namelijk een correcte tarifaire indeling voor de gezouten kipfilets, zou een oplossing kunnen bieden voor de ongeoorloofde concurrentie. Het probleem van de invoer van gezouten pluimveevlees staat dicht bij een oplossing.

Het comité Douanewetboek bespreekt op dit ogenblik een beschikking van de Europese Commissie. Het probleem moet via een aanpassing van de tarifiering van het betrokken product, uiterlijk tegen midden juli 2003 zijn opgelost.

Eigenlijk werd aan dumping gedaan. Sommige lidstaten zouden de nieuwe regels echter nog niet consequent toepassen. Het probleem met de niet-correcte toepassing van de nieuwe tarieven lijkt in Duitsland te liggen. De Europese Commissie heeft via een beschikking de Duitse douanediens aangemaand zich naar de Europese regels te conformeren. Duitsland zou daarvoor 6 maanden tijd krijgen, namelijk tot aan de tweede helft van juli 2003.

België sluit zich dan ook aan bij het dringende verzoek aan de commissie om dit aanslepende probleem op zeer korte termijn bevredigend op te lossen. De Europese Unie heeft de mogelijkheid niet om aan de producten die afkomstig zijn uit derde landen haar normen op te leggen, tenzij het gaat om eisen op het veterinair vlak. In het kader van de WTO-besprekingen wordt daar telkens opnieuw over gediscussieerd. Het gaat niet alleen om milieu- of welzijnsnormen, maar ook om residu's in het voedsel. Dat wordt echter meestal door de derde landen afgewezen. Het federaal agentschap kan wel op ieder moment producten testen. Zo

werd onlangs nog krab uit Thailand massaal uit de rekken gehaald.

Stellen dat bijvoorbeeld kippenvlees Europa niet binnen mag omdat milieunormen niet worden gerespecteerd, kan voorlopig niet. Door de inbreng van Europa wordt wel naar gelijke normen gestreefd, ook op sociaal vlak. Er zijn niet veel maatregelen mogelijk. Voor de intensieve veehouderij bestaat er geen marktordening. De ondersteuning van de sector gebeurt uitsluitend en met beperkte bedragen via de toekenning van steun bij de uitvoer. Het is een zeer beperkte vorm van restitutie. De politiek staat de laatste tijd steeds meer onder druk.

Voor de komende GATT-onderhandelingen gaat de Europese Commissie uit van een daling met 45 procent van het budget voor ondersteuning van de uitvoer van landbouwproducten.

Op langere termijn wordt naar een volledige afbouw van de steun bij uitvoer gestreefd. Wij kunnen maatregelen voor ondersteuning van de kippensector overwegen, maar dat behoort niet langer tot de reële mogelijkheden. Als Duitsland in juli 2003 de nieuwe tarieven toepast, wordt de stimulans tot invoer uit derde landen weggenomen en de concurrentiepositie van onze eigen kippenkwekers opnieuw beter gegarandeerd.

De voorzitter : Mevrouw Gardeyn heeft het woord.

Mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever : Mijn bekommernis is vooral dat Europa samenwerkt om onze eigen producten, die heel goed zijn, te promoten. Net zoals onze groenten en fruit zouden we ook onze kippen kunnen promoten. Alleen al morele steun van Europa is belangrijk. De land- en tuinbouw wordt soms op de achtergrond geduwd. Het is belangrijk om onze goede zaken te promoten.

De voorzitter : Binnen Europa hebben we nog een ander probleem. Het federaal agentschap kan stalen nemen, maar het invoerend land moet de controles uitvoeren. Als een land het daar niet zo nauw mee neemt, is dat een probleem. Het product wordt binnen dat land verwerkt, en wordt binnen Europa geëxporteerd als eigen product.

Minister Vera Dua : Op de Europese Landbouwrraad wordt gezegd dat alle Europese landen, zowel invoerende als consumerende landen, op één lijn willen zitten inzake normen voor eigen producten, maar ook voor de controles op binnenkomende producten. We zullen moeten evolueren naar een Europees Agentschap voor Voedselveiligheid,

Dua

dat trouwens al op stapel staat. Europa realiseert zich zeer goed dat voedselcrisissen, zowel van eigen als van ingevoerde producten, een enorme invloed hebben op het vertrouwen van de consument. In vergelijking met enkele jaren geleden wordt de lat nu veel hoger gelegd.

Mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever : In de vorige legislatuur zat ik in de commissie Vleesfraude. Het is jammer dat de hele sector wordt kapotgemaakt door enkele bedrijven. Het is niet de producent die daarvoor verantwoordelijk is.

Minister Vera Dua : Dat soort zaken kan ook in Europa gebeuren. We moeten niet altijd derde landen met de vinger wijzen. Mede door een aantal voedselcrisissen zijn we toch alerter geworden voor fraude en misbruiken, die ook in het verleden hebben bestaan.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.43 uur.*
